

SITUAȚIA TIPURILOR DE FORAMINIFERE DIN COLECȚIA NEUGEBOREN DE LA LĂPUGIUL DE SUS — HUNEDOARA, AFLATĂ ÎN MUZEUL BRUKENTHAL DIN SIBIU

MUȘAT GHEORGHIAN, MIHAELA GHEORGHIAN¹

Printre colecțiile aflate în Muzeul Bruken-thal din Sibiu, se găsește și mica dar valoroasă colecție de foraminifere întocmită de L. Neugeboren.

Această colecție are valoare științifică incontestabilă, prin faptul că din cele 1636 piese pe care le conține, 403 piese reprezintă exemplarele fizice — tipuri — a 79 specii descrise de L. Neugeboren.

Cu un spirit profund științific, dublat de o pedanterie excesivă, L. Neugeboren a colectat materialul din teren, l-a preparat, l-a desenat și între anii 1846 și 1872 a publicat, printre altele, o serie de 12 articole asupra foraminiferelor de la Lăpugiul de Sus — Hunedoara (3—14).

Înzestrat cu un înalt grad de onestitate științifică, L. Neugeboren și-a revizuit lucrările și și-a publicat rezultatele respective și noile sale păreri, astfel încât chiar el a introdus în sinonimie unele specii, stabilite anterior ca specii noi doar pe baza unor variații morfologice intraspecifice (vezi în tabel nr. 26, 28, 33, 39, 43, 59).

Ulterior unele dintre denumirile genurilor valabile pe vremea lui au fost revizuite, dar speciile respective rămân și astăzi valabile ca aparținând lui Neugeboren. Așa este cazul genului *Cristellaria* (vezi în tabel nr. 2—4) și *Robulina* (vezi tabel nr. 67—72).

Datorită lui L. Neugeboren au devenit cunoscute lumii științifice din vremea sa și pînă astăzi, 147 specii și un gen de foraminifere. De subliniat că toate exemplarele descrise și figurate pentru prima dată, proveneau de la Lăpugiul de Sus.

Specialiștii de mai târziu au avut de înfruntat neajunsul ce rezulta din faptul că L.

Neugeboren nu a dat în nici o lucrare de a sa indicații asupra locului unde au fost depuse formele descrise de el. De fapt acest lucru nici nu se obișnuia pe vremea sa.

Iată însă că la revizuirea speciilor genului *Spiroloculina*, revizuire făcută de J.A. Cushman și R. Todd în 1944 (1), s-a constatat că L. Neugeboren numise și descrisese ca noi o serie de specii ale acestui gen, fără să le figureze însă și fără să dea indicații asupra locului de păstrare. Este cazul să arătăm că în toate lucrările autorilor citați mai sus, localitatea Lăpugiul de Sus este trecută în Ungaria, întrucît așa era consemnată în lucrările originale ale lui L. Neugeboren. Noi am căutat să suplinim aceste lipsuri într-o lucrare (2) în care am figurat materialul respectiv, care se găsește deus la Muzeul Bruken-thal din Sibiu.

O mică parte din colecție se mai păstrează în modul original de conservare, întrebuințat de L. Neugeboren. El le păstra în tubulețe de sticlă, ce formau serii de cîte 30—40, plasate în cutii de carton, în mod asemănător felului de livrare de astăzi a fiolelor. Ulterior ele au fost trecute în celule Franke. Incontestabil că păstrarea materialului în celule Franke are avantajele sale, însă, în cursul operației de transfer, nu s-au mai păstrat decît în rare cazuri etichetele originale. Nu cunoaștem cine s-a ocupat după L. Neugeboren de colecția sa, nerămînînd nici o însemnare în acest sens. Persoana însă a fost foarte meticuloasă și a însemnat, unde a fost cazul, cu un T scris cu roșu, faptul că în acea celulă se află tipuri din colecția Neugeboren. Dezavantajul modului de conservare a foraminiferelor în celule Franke constă însă în faptul că, pentru a închide preparatul, se folosesc lamele de sticlă, care nu se fixează prin lipire. În acest fel, în timpul unui transport lamelele se pot sparge și foraminiferele se pierd. Așa a fost cazul, e drept cu destul de puține preparate

¹ Micropaleontologi la laboratorul de Micropaleontologie al Comitetului de Stat al Geologiei, Str. Caransebeș 1, București.

din colecția Neugeboren, și anume cu *Dentalina ehrenbergana* nr. inv. Muz. Bruk. 43931; *Dentalina haidingeri* nr. inv. Muz. Bruk. 43935; *Fronicularia speciosa* nr. inv. muz. Bruk. 43970 și *Marginulina inflexa* nr. inv. Muz. Bruk. 44230. Aceasta o menționăm ca un semn de atenție pentru manipularea materialului în viitor.

Subliniem faptul că în nici unul din cataloagele colecțiilor muzeului fostei societăți a Naturaliștilor din Sibiu, precum și ale Muzeului Brukenthal, nu s-a consemnat prezența colecției de foraminifere. Ea se găsește doar înregistrată în registrul inventar, între nu-

mărul 43858 și numărul 44292 al Muzeului Brukenthal. În anexă prezentăm situația la ora actuală a speciilor și exemplarelor care reprezintă tipuri, și există în colecția noastră amintită mai sus; în transcrierea numerelor de genuri și specii am folosit datele consemnate pe celulele Franke. Această colecție se află în revizuire, iar rezultatele vor fi publicate ulterior.

În încheiere ținem să atragem încă o dată atenția asupra mării valori a colecției, căci s-ar putea ca aceasta să fie singura ce cuprinde material micropaleontologic din locul tip și din stratul tip, rămasă de la L. Neugeboren.

TABEL I

Nr. crt.	Numele genului și speciei în transcriere originală	Prima publicație în care a apărut numele speciei	Felul tipului cu numărul de inventar și numărul de exemplare	
			Neotip/buc	Sintip/buc
1	2	3	4	5
1	<i>Amphimorphina hauerina</i>	(5) p. 125, pl. IV, fig. 13–16	—	43866, 43867–15
2	<i>Cristellaria bielzana</i>	(13) p. 279, pl. I, fig. 19–22	43907–1	—
3	<i>C. broniana</i>	(13) p. 277, pl. I, fig. 7–10	43908–1	—
4	<i>C. reussana</i>	(13) p. 276, pl. I, fig. 5–6	43917–1	—
5	<i>Dentalina crebricosta</i>	(10) p. 90, pl. IV, fig. 12, 13	—	43929–2
6	<i>D. geinitziana</i>	(10) p. 91, pl. IV, fig. 15	—	43933–3
7	<i>D. globuligera</i>	(10) p. 81, pl. II, fig. 10	—	43934–3
8	<i>D. haueri</i>	(10) p. 81, pl. II, fig. 12	43936–1	—
9	<i>D. hoernesii</i>	(10) p. 89, pl. IV, fig. 10	43938–1	43937–3
10	<i>D. orbignyana</i>	(10) p. 82, pl. III, fig. 1–3	43942–1	—
11	<i>D. ornata</i>	(10) p. 88, pl. IV, fig. 9	43943–1	—
12	<i>D. partschi</i>	(10) p. 83, pl. III, fig. 5	—	43944–3
13	<i>D. reussi</i>	(10) p. 85, pl. III, fig. 6, 7, 17	43948–1	43947–27
14	<i>D. roemeri</i>	(10) p. 82, pl. II, fig. 13–17	43950–1	43949–9
15	<i>D. scharbergana</i>	(10) p. 87, pl. IV, fig. 1–4	43953–1	43954–43956–75
16	<i>D. subtilis</i>	(10) p. 83, pl. III, fig. 4	43959–1	—
17	<i>D. tenuis</i>	(10) p. 84, pl. III, fig. 14	43960–1	—
18	<i>Fronicularia digitalis</i>	(5) p. 120, pl. III, fig. a–c	—	43966–3
19	<i>F. diversicostata</i>	(5) p. 122, pl. III, fig. 7–8	43967–1	—
20	<i>F. hörnesii</i>	(10) p. 93, pl. V, fig. 3	43968–1	—
21	<i>F. lapugyensis</i>	(10) p. 93, pl. V, fig. 1, 2	—	43969–2
22	<i>Glandulina abbreviata</i>	(5) p. 48, pl. I, fig. 1	43976–1	—
23	<i>G. conica</i>	(5) p. 51, pl. I, fig. 5	43977–1	—
24	<i>G. nitida</i>	(5) p. 51, pl. I, fig. 4	43979–1	—
25	<i>G. nitidissima</i>	(5) p. 53, pl. I, fig. 11	43980–1	—
26	<i>G. nodosa</i> (rev. = <i>G. discreta</i> Rss)	(5) p. 52, pl. I, fig. 8, 9	43981–1	—
27	<i>Lingulina papillosa</i>	(10) p. 97, pl. V, fig. 6	—	44211–11
28	<i>Marginulina aculeata</i> (rev. <i>M. hispida</i>)	(7) p. 142, pl. IV, fig. 21	—	44214–5
29	<i>M. agglutinans</i>	(7) p. 145, pl. IV, fig. 24	—	44215, 44216–7
30	<i>M. deformis</i>	(7) p. 127, pl. V, fig. 3	44221–1	—
31	<i>M. attenuata</i>	(7) p. 121, pl. IV, fig. 3–6	—	44218–7
32	<i>M. echinata</i>	(7) p. 143, pl. IV, fig. 25	—	44222–3
33	<i>M. erecta</i> (rev. = <i>M. variabilis</i>)	(7) p. 135, pl. V, fig. 18	44223–1	—
34	<i>M. fichteliana</i>	(7) p. 124, pl. IV, fig. 19	—	44224–3
35	<i>M. haidingerina</i>	(7) p. 130, pl. V, fig. 6	—	44225–2
36	<i>M. hispida</i>	(7) p. 142, pl. IV, fig. 22	—	44227–2
37	<i>M. incerta</i>	(7) p. 121, pl. IV, fig. 2	—	44228–4
38	<i>M. infata</i>	(7) p. 132, pl. V, fig. 9	44229–1	—

1	2	3	4	5
39	<i>Marginulina intermedia</i> (rev. = <i>M. variabilis</i>)	(7) p. 140, pl. V, fig. 19	—	44231—3
40	<i>M. inversa</i>	(7) p. 126, pl. V, fig. 1, 2; pl. IV, fig. 12, 13	—	44232—9
41	<i>M. variabilis</i>	(7) p. 133, pl. V, fig. 10—14	—	44235—40
42	<i>M. vittata</i>	(7) p. 145, pl. V, fig. 20	—	44236—2
43	<i>Nodosaria ackneriana</i> (rev. = <i>N. orbignyana</i>)	(8) p. 41, pl. I, fig. 17, 18	—	44239—3
44	<i>N. ambigua</i>	(10) p. 71, pl. I, fig. 13—16	—	44241—6
45	<i>N. asperula</i>	(8) p. 54, pl. I, fig. 40, 41	—	44243—9
46	<i>N. beirichi</i>	(10) p. 72, pl. I, fig. 7—9	44245—1	44246—2
47	<i>N. bronni</i>	(8) p. 52, pl. I, fig. 33—35	—	44247—22
48	<i>N. brukenenthaliana</i>	(8) p. 40, pl. I, fig. 13, 14	—	44248—3
49	<i>N. clavaeformis</i>	(8) p. 53, pl. I, fig. 38	—	44249—2
50	<i>N. compresiuscula</i>	(8) p. 59, pl. I, fig. 54—56	—	44250—7
51	<i>N. conica</i>	(8) p. 54, pl. I, fig. 4	44251—1	—
52	<i>N. ehrenbergiana</i>	(8) p. 52, pl. I, fig. 53	—	44252, 44253—30
53	<i>N. exilis</i>	(8), p. 51, pl. I, fig. 25, 26	—	44254—9
54	<i>N. geinitziana</i>	(8) p. 37, pl. I, fig. 1	44255—1	—
55	<i>N. gracilis</i>	(8) p. 51, pl. I, fig. 27—29	—	44256—10
56	<i>N. haueriana</i>	(8) p. 39, pl. I, fig. 8—9	—	44258, 44259—4
57	<i>N. incerta</i>	(10) p. 72, pl. I, fig. 10, 11	44261—1	—
58	<i>N. inconstans</i>	(8) p. 38, pl. I, fig. 6, 7	—	44262—2
59	<i>N. lagenifera</i> (rev. = <i>N. hauerina</i>)	(8) p. 39, pl. I, fig. 10—12	44263—1	—
60	<i>N. mamilla</i>	(8) p. 37, pl. I, fig. 3	44264—1	—
61	<i>N. multicosta</i>	(10) p. 78, pl. I, fig. 12	—	44265—2
62	<i>N. nodifera</i>	(8) p. 42, pl. I, fig. 20, 21	—	44266—4
63	<i>N. reussiana</i>	(8) p. 58, pl. I, fig. 46	44267—1	—
64	<i>N. römeriana</i>	(8) p. 42, pl. I, fig. 19	44268—1	—
65	<i>N. spinosa</i>	(8) p. 56, pl. I, fig. 45	44272—1	—
66	<i>N. verruculosa</i>	(8) p. 55, pl. I, fig. 43	44274—1	—
67	<i>Robulina acknerana</i>	(13) p. 288, pl. III, fig. 17, 18	44061—1	—
68	<i>R. armata</i>	(13) p. 282, pl. II, fig. 6, 7	44062—1	—
69	<i>R. compressa</i>	(13), p. 280, pl. II, fig. 1—4	44068—1	—
70	<i>R. goniophora</i>	(13) p. 289, pl. III, fig. 19, 20	44074—1	—
71	<i>R. inflata</i>	(13) p. 288, pl. III, fig. 11—16	44076—1	44077—4
72	<i>R. notabilis</i>	(13) p. 285, pl. III, fig. 1, 2	44082—1	—
73	<i>Spiroloculina minima</i>	(12) p. 28, non fig.	44128—1	—
74	<i>S. transylvanica</i>	(12) p. 27, non fig.	44134—1	44133—5
75	<i>S. trigonostoma</i>	(12) p. 27, non fig.	44135/1—1	44135/2—1

BIBLIOGRAFIE

- Cushman J.A., Todd R. (1944) *The Genus Spiroloculina and Its Species*. Cushman Lab. Foram. Res., Sp. Pub. 11, 82 p., 9 pl.
- Gheorghian M. (1968) *Spiroloculina* — „Species of Tortonian described by L. Neugeboren“ (Sub tipar).
- Neugeboren L. (1846) *Foraminiferen aus den Tegelton von Felsö-Lapugy (Lăpușul de Sus) unweit Dobra*. Transilvania, Beiblät zum Siebenbürger Boten, 94, p. 433—434.
- Neugeboren L. (1847) *Über die Foraminiferen des Tegels von Felsö-Lapugy (Lăpușul de Sus)*. Berichte über Mitt. v. Freund. d. Naturwiss. Wien II, p. 163—164.
- Neugeboren L. (1850) *Foraminiferen von Ober Lapugy unweit Dobra*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt I, p. 45—48, 50—53, 118—127.
- Neugeboren L. (1850) *Der Tegelton von Ober Lapugy unweit Dobra und sein Gehalt an Foraminiferen* — *Gehören*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt I, p. 163—171.
- Neugeboren L. (1851) *Foraminiferen von Ober Lapugy unweit Dobra*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt II, p. 118—135, 140—145.
- Neugeboren L. (1852) *Foraminiferen von Ober Lapugy unweit Dobra*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt III, p. 34—42, 50—59.
- Neugeboren L. (1853) *Lingulina costata von Felsö-Lapugy (Lăpușul de Sus)*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt IV, p. 17—18.
- Neugeboren L. (1856) *Die Foraminiferen aus der Ordnung der Sticthostegier von Ober Lapugy*. Denkschr. Mat. Nat. Kl. Ak. Wiss. Wien XII/2, p. 65—108.
- Neugeboren L. (1860) *Berichtigungen zu den in den Jahrgängen 1, 2 und 3 der Verhandlungen und Mitteilungen über Foraminiferen von Ober Lapugy Erschienenen Aufsätze*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt XI, p. 55—57.
- Neugeboren L. (1869) *Neue Miozän Spiroloculinen aus den Tegel von Ober Lapugy*. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. Hermannstadt XX, p. 26—28.
- Neugeboren L. (1872) *Die Cristellarien und Robulinen aus dem marinen Miozän von Ober Lapugy in Siebenbürgen*. Arch. Verh. Sieb. Landes. X/II, p. 273—298.
- Neugeboren L. (1872) *Die Cristellarien und Robulinen aus dem marinen Miozän von Ober Lapugy in Siebenbürgen*. Verh. d.K.K. geol. Reichsanstalt Wien, p. 261—262.
- Stoll N.R. and colab. (1961) „International Code of Zoological Nomenclature adopted by the XV International Congress of Zoology“. London.

ABSTRACT

In the work it is pointed out the presence of the collection L. Neugeboren, in the Natural History Department of the Brukenenthal Museum of Sibiu (Hermannstadt), Romania. The collection contains 1636 pieces, out of which 403 represent various types belonging to 79 of the species established by L. Neugeboren.

The enclosed table represents the situation of the collection before beginning its revision and the reclassification of the collection. before beginning its revision and the reclassification of the types. For the transcription of the names of the species we have used the original data recorded on the cells Franke.